

HET HANDHAVINGSTRAJECT

Het is de bedoeling om tot een breed gedragen handhaving te komen waarbij de taken van de verschillende handhavingpartners efficiënt en complementair ingezet worden om zoveel mogelijk preventief te kunnen werken of snel een herstel te kunnen bereiken.

Uitwisselen van kennis en informatie is hierbij een belangrijk aandachtspunt. We overlopen de taken bij de verschillende fasen van het handhavingstraject en wie daarbij betrokken is.

Kennisname en registratie van overtredingen

Een dossier met betrekking tot een overtreding start op het ogenblik dat de overheid op de hoogte is van de daadwerkelijke feiten. Indien dit gebeurt op basis van klachten of meldingen zal de dienst omgeving samen met de lokale politie hier een sleutelrol in spelen. Verbalisanten ruimtelijke ordening, stedenbouwkundige inspecteurs, politie en andere (gewestelijke) overheidsdiensten kunnen daarnaast ook ambtshalve kennis krijgen van overtredingen op het terrein.

De dienst omgeving geldt dan ook als centraal aanmeldpunt van de overtredingen. De handhavingstaken worden gebundeld en gestuurd door de omgevingsambtenaren.

Eerste controle en screening van klachten

De omgevingsambtenaren zullen de meldingen onderzoeken en bepalen of het effectief om een misdrijf of inbreuk gaat, en of een vervolgtraject aldus opgestart moet worden.

Nemen van preventieve maatregelen: informeren, raadgevingen en aanmaningen

De betrokkenen correct informeren over de wetgeving die van toepassing is, zal dikwijls de eerste stap zijn. Een goede uitleg van de regels kan soms voldoende zijn om overtreeders tot inzicht te brengen.

Raadgevingen en aanmaningen kunnen daarbij het noodzakelijke 'duwtje' zijn om ervoor de zorgen dat de overtreding ongedaan gemaakt wordt.

Informatieverstrekking, raadgevingen en aanmaningen kunnen autonoom en op initiatief van de toezichthouders en verbalisanten ruimtelijke ordening gegeven worden. Dit kan zowel mondeling als schriftelijk gebeuren.

Indien aangetoond wordt dat aan de aanmaning of raadgeving het juiste gevolg werd gegeven, wordt het dossier afgesloten. Zoniet, dan gaat het traject verder. De aanmaning kan worden opgenomen in het vergunningenregister. Welke stappen verder ondernomen worden hangt af van de prioriteitsbepaling.

Prioritaire overtredingen krijgen steeds een vervolgtraject met als uiteindelijke doel tot effectief herstel over te gaan.

Stakingsbevel

Wanneer werken in uitvoering zijn zonder of in strijd met een vergunning, is het opleggen van een stakingsbevel een effectief middel. Het stakingsbevel vormt een instrument om de rechten van de betrokkenen maximaal te vrijwaren en creëert de mogelijkheid op herstel. Het voorkomt bovendien dat de vergunningverlenende overheid voor voldongen feiten komt te staan of dat er onherstelbare schade aan de omgeving wordt berokkend.

Een stakingsbevel impliceert steeds een proces-verbaal. De agenten of officieren van de gerechtelijke politie of de verbalisanten ruimtelijke ordening geven de stakingsbevelen. Ze kunnen dit autonoom dan wel na technisch advies van de omgevingsambtenaar beslissen. Het stakingsbevel kan enkel toegepast worden wanneer de werken nog niet voltooid zijn.

Opstellen van proces-verbaal of verslag van vaststelling

Wanneer raadgevingen of aanmaningen niet het gewenste resultaat opleveren, kan een proces-verbaal (voor misdrijven) of verslag van vaststelling (voor inbreuken) opgesteld worden en zo het vervolgtraject inleiden.

Dit kan gebeuren door de toezichthouder milieu, de verbalisant ruimtelijke ordening of de politie al dan niet na het bezorgen van een technisch verslag.

Elk PV of VVV wordt door de omgevingsambtenaar in het vergunningenregister opgenomen.

Herstelvordering voor stedenbouwkundige misdrijven

Een volgende fase in het correctief optreden is het opstellen van een herstelmaatregel. Dit kan zowel gerechtelijk als bestuurlijk.

- Beslist de procureur des Konings om over te gaan tot dagvaarding in geval van een misdrijf, dan wordt de herstelmaatregel als herstelvordering bij de correctionele rechtbank (of burgerlijke rechtbank) ingediend.
- Beslist de procureur des Konings om de overtreder niet te dagvaarden, betreft het een stedenbouwkundig misdrijf begaan na 1 maart 2018 (of een milieumisdrijf), of gaat het om een inbreuk begaan na 1 maart 2018 (of een milieu-inbreuk), dan wordt een administratieve maatregel opgelegd.

Op het lokale niveau zijn **enkel de burgemeester en de stedenbouwkundig inspecteur** bevoegd om herstelvorderingen op te maken. Herstelvorderingen worden enkel ingediend na overleg tussen de omgevingsambtenaar, de stedenbouwkundige inspecteur en de burgemeester.

Opleggen van bestuurlijke maatregelen

Bestuurlijke maatregelen worden enkel opgelegd door de burgemeester na overleg tussen de omgevingsambtenaar, de stedenbouwkundige inspecteur (of milieutoezichthouder) en de burgemeester.

Minnelijke schikking

Indien blijkt dat de overtreder bereid is vrijwillig het gevraagde herstel uit te voeren, dan is het afsluiten van een minnelijke schikking mogelijk onder voorbehoud van de beperkingen die opgenomen zijn in de VCRO.

De minnelijke schikking heeft het verval van de herstelvordering tot gevolg.